

FARNÍ ZPRAVODAJ

MORAVANY, ŽELEŠICE

září — říjen 2022
Číslo 25

Uvnitř najdete: *Z farnosti, pro děti, z historie poutí*

Úvodní slovo

Moji milí, jsem vděčný Bohu a redakční radě za náš farní zpravodaj, že i touto cestou se můžeme opět spojit, předávat si informace a v pohledu do minulosti si uvědomit, co všechno se koná v našich farnostech a kolik je lidí, kteří se snaží přispívat ke společnému dobru nás všech. Mnozí z vás jsou profesně vytížení, mají zodpovědnost za početnější rodinu a spoustu dalších povinností, a přesto se pravidelně zapojují do farního dění a je na ně spolehnutí.

Chtěl bych vám všem za to poděkovat! Nic není samozřejmostí! Uvědomuji si, že není snadné skloubit práci a rodinný život s nějakou další aktivitou ve farnosti. Ještě těžší je trvale se k něčemu zavázat a dělat to pravidelně. Myslím zde hlavně na naše kostelníky, varhaníky, ministranty, na osoby, které uklízejí kostel a starají se o jeho květinovou výzdobu. Patří sem také tichá služba členů ekonomické a pastorační rady z obou farností.

Mám radost z našich akolytů. V Moravanech tuto službu přijali tři bratři a v Želešicích dva. Jsem jim nesmírně vděčný za to, že během mé nepřítomnosti jsou vždy ochotní uspořádat bohoslužbu slova se sv. přijímáním. Velkým darem pro farnost jsou i vaše modlitby v menších skupinkách: modlitby matek, biblická setkání mužů, setkání manželských párů, setkání mládeže, večery chval, modlitby živého růžence, modlitby před mší svatou a různé příležitostné modlitby, zejména za naše nemocné.

Nemalým obohacením liturgie a osvěžením pro ducha je také zpěv našich schol z obou farností. Pán nám dal také naše milé katechetky, které se tak obětavě věnují výuce náboženství, a ostatní osoby, které pomáhají s duchovním vedením dětí a mládeže, zejména když se koná příprava na biřmování.

Nemohu zapomenout ani na příslušníky starší generace, kteří nás podporují svými modlitbami. Kvůli svému pokročilému věku už se mnozí z nich nedostanou do kostela, ale když je na první pátek navštěvuji doma, je vidět, jak na nás myslí, modlí se za nás a obětují svá utrpení za naše společenství.

Mezi duchovní aktivity neváhám zařadit i letní farní tábory pro děti. Naše mládež má na jejich organizaci velkou zásluhu. Mladí je plánují už rok dopředu a program se připravuje i několik měsíců.

Mám také radost, že se navzájem podporujete a umíte vyjádřit vděčnost tomu druhému, když je k tomu patřičná příležitost, např. oslava narozenin. Bylo by toho ještě hodně, co by se zde mělo připomenout a za co by se mělo poděkovat vám a Pánu Bohu. Ať je Pán v tom všem, co děláte pro dobro farnosti, oslaven!

Papež František v poslední době nemálo mluvil o synodalitě a vysvětlil, že "synodalita vyjadřuje povahu církve, její formu, styl a poslání". Slovo "synoda" vlastně obsahuje vše, co potřebujeme pochopit: "jít společně". Děkuji, vám, že mnozí z vás toto „jít společně“ už dávno pochopili, a tak horlivě o to usilují. K čemu by nám byla naše jednota u oltáře, kdyby nás pak nevedla k jednotě v těch běžných a praktických záležitostech života. Uplynulo už více než deset let, co mě Pán prostřednictvím brněnského biskupa Vojtěcha poslal do moravanské a ořechovské farnosti. O prázdninách roku 2017 mi byla svěřena místo Ořechova želešická farnost. Nikdy mi mezi vámi nechyběli dobří spolupracovníci na „vinici Páně“. Děkuji vám, že neustále odpovídáte na Boží pozvání do služby Páně, jste tak obětaví a že se za mě a za sebe navzájem modlíte. Ať je Pán veleben ve všem, co děláte pro dobro druhých, a žehná celé naší farnosti!

(o. Mariusz)

Co se dělo, děje a bude dít:

➤ Pozvánka pro prvokomunikanty

PRVOKOMUNIKANTI 2022

Brno - Petrov
čtvrtek 6. října 2022

OTEC BISKUP ZVE I TEBE!

Pozvánka pro děti,
které byly
u prvního svatého přijímání
ve školním roce 2021-22

Poprosíme rodiče o omluvení ze školy.

Příhlášky do 27. září 2022 u místních kněží a katechetů.

mše svatá
prohlídka
zajímavých míst

stanoviště
hry

B | R | N | O |

<https://kc.biskupstvi.cz/>

➤ **Vzpomínka na tábor v Bedřichově**

Zúčastnila jsem se tábora první týden v srpnu. Tábor byl udělaný podle pohádky Jak vycvičit draka. Vstávali jsme každý den v 7 hodin. Budili nás písničkou. Hráli jsme super hry a nejmíc mě bavil maják. Maják byla hra v noci, kde jsme se museli schovávat za stromy a keře a při tom jsme se museli dostat ke skále, ale nesměl na nás zasvítit maják jinak bychom prohráli. Byli tam i další super hry, třeba strašidelná cesta a pokladovka, na procházce jsme plnili různé úkoly a další. Nejmíc se mi líbil koupák, protože tam byla hodně velká zábava a hráli jsme na písku volejbal a přehazku. Měla jsem tam super kamarády a perfektní zábavu. Tábor jsem si skvěle užila.

(Sofinka Ruschková)

➤ **Oprava věže kostela v Želešicích**

Loňské poryvy větru před zimou způsobily krom vyvrácení stromů i škodu na dominantě Želešic, na kostele Neposkvrněného početí Panny Marie a sice v jeho nejvyšším bodě, na věži.

Všimli jste si, že kříž na věži byl až do jara pěkně nakřivo? Na vině byla ztrouchnivělá hrotnice, do které byl zapaščen trn upevňující kříž, makovici a půlměsíc.

Nejsložitější bylo zajištění přístupu. Techniku v tomto případě nešlo využít, a tak musel nastoupit lezec se svojí výstrojí. Nebývá to časté, že se leze po věži, ale kdo měl štěstí a bystrý zrak, tak možná zaznamenal, že se na samém vrcholu věže něco děje. Byla provedena demontáž kříže, makovice a půlměsíce. Z hrotnice byl vytažen asi tři čtvrtě metru dlouhý nosný čep. Hrotnice pak prošla rekonstrukcí. Z větší části byla vyměněna, aby do ní mohl být vsazen nosný čep a postupně jednotlivé díly vráceny zpět. Důkladně pak bylo provedeno nové oplechování hrotnice i vrcholu věže. Vzhledem k tomu, že povrchová úprava kříže, makovice a půlměsíce byla prováděna zhruba před 30 lety, nebylo nutné provádět jejich opravy. Pouze se použil nátěr pro ochranu zclaceného povrchu před ptáky, kteří na povrchu zanechávají škrábance.

Při sejmutí makovice vypadla schránka s dobovými listinami, kde pan farář Martin Pernička popsal dění ve farnosti od svého nástupu po 19. červenec roku 1993. Každá takováto schránka s sebou jistě přináší vzpomínky na dobu minulou, počítanou někdy v desítkách let nebo ve staletích. Kopie textu zprávy, který sepsal pan farář Pernička, je k dispozici k nahlédnutí u duchovního správce Želešic v Moravanech. Ani my současní farníci jsme nezůstali stranou a tuto zprávu jsme uložili zpět do vodotěsného pouzdra a přiložili další, mapující období od roku 1993 do letošního léta. To, co je obsahem letošní zprávy, ale prozrazovat nebudu. Vyčkejte na následující opravu věže, kdy šikovným mistrům spadne plastové pouzdro do ruky a bude opět otevřeno.

(Jiří Kvasnička)

➤ **Plánované práce v kostele sv. Václava v Moravanech v roce 2022**

1.Rekonstrukce sakristie: stávající dlažba v prostoru sakristie včetně podkladu bude vybourána, bude provedena nová skladba podlahy s izolací proti vlhkosti s konečnou povrchovou úpravou – keramickou dlažbou, v podlaze budou uloženy nové rozvody topení, připravený odpad pro sociální zařízení, budou opraveny vnitřní omítky včetně zapravení prasklin,

---

na závěr bude v sakristii provedena nová výmalba. Výše nákladů cca: 135 000,- Kč.

2.Zhotovení a instalace mříže uvnitř kostela: za hlavními vstupními dveřmi v předsíni kostela bude osazena nová mříž za účelem možnosti zpřístupnění zádveří kostela. Výše nákladů: 65 520,- Kč.

3.Výměna elektro rozvaděče: v sakristii kostela bude provedena výměna stávajícího elektro rozvaděče za nový včetně osazení. Výše nákladů: 29 766,- Kč.

Obec Moravany přispěje 200 000,-Kč, zbývající částku uhradí farnost.

➤ **Z historie moravanských poutí**

Historie pouti do MariaZell.

"Hospodine,... vždyť jsem u tebe jen hostem, poutníkem jako všichni otcové moji" (Ž 39, 13).

Poutě byly nedílnou součástí ročního rytmu obyvatelstva vesnice, ale i města. Odpovídaly rozpoložení lidí, kteří chápou svůj život jako cestu. Od narození až po smrt vnímali sami sebe jako člověka putujícího. Pout' je cvičila v pokání za lidské slabosti, obnovovala srdce, postem, modlitbou a nepohodlím postupoval poutník po cestě ke křesťanské dokonalosti.

„Mariánské poutní vzpomínky“ sepsané jistým Josefem Horeckým, rodákem z Olešnice, někdy v 90letech 20 století, zostřily moji zvědavost a touhu po uchování paměti nejen rodinné, obecní a farní, ale hlavně ve mně vyvolaly spoustu otázek, jak lidé v minulých staletích, putovali mnoho dní, bez dnešních technických vymožeností, map, navigací s jediným cílem, poklonit se Panně Marii, prosit za uzdravení, pomoc a ochranu.

Jak jsem výše předeslala, našla jsem náhodně v rodinné knihovně vzpomínky sepsané Josefem Horeckým, který ve svých sebraných svědeckých dokumentuje 4 poutě za Matkou Boží Pannou Marií. A zmiňuje i jednu pout', která je mi velmi blízká, často jsem o ní doma slychala z úst prababičky a babičky, kdy se obyvatelé Moravan přidávali k poutníkům z Brna a putovali do Mariazell.

Vzhledem k tomu, že Horecký se narodil roku 1925, jeho vzpomínky jsou psány sice velmi podrobně (obsahují trasy, písně, modlitby, průběh poutí,

---

ubytování), ale velkou nevýhodou je jeho archaická čeština (člověk musí ledacos domýšlet). Chtěla jsem proto některé nejasnosti sdílet s lidmi nejpopovolanějšími, a proto jsem se obrátila na farnost sv. Jakuba v Brně, kde podle zápisů Horeckého začínala vždy 20. srpna 13 denní pout k "Velké matce Rakouska.

Svatojakubská farnost mi zprostředkovala pomoc pátera Václava Slouka, který byl farářem u Sv. Jakuba, nyní je farářem v Brně – Komárově.

Ten mi svými dedukcemi, znalostí prostředí i reálií zprostředkoval pohled na tradice poutí brněnské diecéze.

Dle něho se tradice brněnských poutí pojí s úspěšnou obranou města Brna při švédském obléhání v r. 1645. Často se uvádí, že po odsunu Švédů se P. Martin Středa, jezuita, který se významně zasloužil o záchranu Brna, vydal na pěší děkovnou pouť do Křtin (na Vranově u Brna říkají, že na Vranov – obojí je asi možné). Na webových stránkách komárovské farnosti lze vyčíst: *„Na poděkování za uchránění Brna před Švédy konali Brňané mimo jiné každoroční pouť do Mariazell. Sraz poutníků byl na Královské louce. Během jejich čtrnáctidenního putování se tam Komárovští scházeli k modlitbě, přidávali se k nim příbuzní poutníků z celého Brna. Poutníky, kteří se vraceli kolem svátku sv. Jiljí, Komárovští vítali na Královské louce koláči a vínem. V r. 1722 zde byla postavena kaple jen trochu menší než kostel (slavily se zde mše na všechny mariánské svátky), modlitby se zformovaly do čtrnáctidenní pobožnosti a v r. 1779 dostaly výsadu plnomocných odpustků. Za Josefa II. byly poutě zakázány, kaple r. 1788 zbořena a na jejím místě postaven kříž (je nyní u kostela vpravo). Z vítání poutníků zůstal „Koláčový svátek“ – lidová slavnost Brňanů; v r. 1834 se ho v předvečer svátku sv. Jiljí zúčastnil císař František II. s manželkou. V r. 1996 byl v upravené podobě obnoven.“*

Páter Slouk se domnívá, že děkovná pouť do Mariazell může souviset s německým obyvatelstvem Brna. Češi, podobně jako P. Martin Středa, putovali do Křtin nebo na Vranov (nebo třeba i do Sloupu), Němci putovali do Mariazell. Tradice komárovská může být stejná, jako tradice svatojakubská. Vždyť kostel sv. Jakuba byl historicky kostelem německy mluvícího obyvatelstva Brna a Komárov, Černovice, Heršpice a další dnešní

části Brna byly převážně osídleny německy mluvícím obyvatelstvem. Tolik z korespondence pátera Slouka.

A nyní již na pouť k „velké matce Rakouska“

20. srpna 1877

Po slavnostní mši u sv. Jakuba v Brně se vydávají poutníci na cestu, která je dlouhá 322 km. Slavnostní průvod je vede do „královského kláštera“ na Starém Brně, kde u Panny Marie Svatotomské - ochránkyně Brna zaznívá české kázání a svátostné požehnání. Po cestě z města se zpívá Loretánská litanie a procesí pokračuje na vrch sv. Peregrina u Ořechova. Odtud se poutníci loučí posledními pohledy na Brno a dál už hledí ke krajině Štýrské. Cesta jde do Pravlova, kde se koná slavnostní průvod do chrámu, požehnání, litanie, růženec za zemřelé a poutníci si hledají nocleh u sedláků nebo přespávají na loukách a v remízcích.

Druhý den časně ráno poutníci odcházejí do Znojma na mši svatou, odtud přes Hnanice (Gnadlersdorf) až ke hraniční kapličce Bolestné P. Marie. Zde se nováčkům klade na srdce význam této pouti a znovu se zmiňují všechny obtíže a náročnost cesty. Nově putující mají poslední možnost vrátit se domů. Ti, kteří trvají na pokračování v pouti jsou slavnostně přijmuti do věčného bratrstva Celenského. Cesta pokračuje do Dominikánského kláštera v Retzi (Řečice), kde jsou poutníci ubytováni na nocleh v klášteře. Kolem 4 hodiny ranní poutníci opouští Retz a putují k P. Marii Třídubské – Maria Dreieichen (jedná se o první svaté místo na jejich pouti). Dle pamětí se přichází kolem 8 hodiny a do 12 hodin je možnost odpočinku, modliteb, prohlídka relikvií. Poutníci pokračují na horu Kalvarii, kde podle tradice vykonají křížovou cestu a hledají si nocleh.

Brzy ráno přicházejí do Kremže (Kodru), lodí se přeplaví přes Dunaj a směřují na Gottweig (Kotvík)- do kláštera otců Benediktýnů, kde je čeká občerstvení, prohlídka kostela a kláštera. Jejich cesta dále pokračuje do Svatého Hypolita (St. Poltenu), kde přenocují.

Pátý den putování spěje procesí do Lillienfeldu (Liliového pole) a do Svatojosefského údolí ke Svaté rodině v chrámu cisterciáckého kláštera. Odtud po modlitbě růžence odchází poutníci přes údolí Sv. Linharta do Tyrnice (Turnitz) na noc.

Šestý den po noci v Týrnici se poutníci těší na „vzácná“, „vyvolená“ místa. Doputují ke svaté Anně na Annabergu, potom sv. Jáchym a Svatojosefský kopec. Poutní místo Annaberg 1400 m.n.m uchovává část lebky sv. Anny, která se zde dává poutníkům k uctění. Ve vzpomínkách je zmíněno, že zdejší varhaník hraje písně podle přání poutníků a vše tak činí zdarma. Tento šestý den poutníci spěchají, aby ještě do setmění dorazili do Maria Zellu.

Ráno v Maria Zellu se poutníci umývají, upravují a pokračují ve slavnostním procesí ke sv. Šebestiánovi – patronu proti morovým ranám, obcházejí oltář a za zpěvu písně „Kdes Svato-Celenská matko moje, mé srdce Tě hledá v každé době...“ pokračují směrem k bazilice. Zde dobové prameny uvádějí, že když poutníci spatří věže chrámu všichni pokleknou a za zpěvu písní třikrát padají na kolena a až u svatého kříže před bazilikou se zastaví a na kolenou Matku Boží pozdraví. Brněnští poutníci jdou do baziliky nejdříve uctít Ježíše a jeho Matku a teprve potom se odebírají na ubytování a o 4 hodině odpolední se scházejí ke slavnostnímu průvodu. Průvod začíná na kraji města, kde poutníci se svícemi v rukách vyslechnou pozdravení Nebeské Královny, pobožnost, která je pronesena jak v němčině, tak češtině a procesí se dává do pohybu, kdy zní slavnostní zpěvy až do chrámu. Tam probíhají soukromé pobožnosti, zpovědi. Chrám je po celou noc otevřený.

Sedmý den ve 4 hodiny ráno se rozezní velký Mariánský zvon a zve všechny do chrámu páně. Mše začínají již od 5 hodiny ranní, kázání je v obou řečech. Potom následují zpěvy před milostným oltářem, odpoledne je velká pobožnost. Po obřadech využívají poutníci čas k nákupu svatých obrázků, medailonků a jiných památek. Odchod z baziliky je v 16 hodin.

Den osmý - ve 4 hodiny ráno se poutníci vydávají na zpáteční cestu.

Ta vede poutníky přes Maria Taferl, kde přenocují. Odtud lodí pokračují do Melku, přes Stein a Kremži. Na zpáteční cestě přespávají na samotách a myslivnách. Cesta domů je dále vede přes Egenburg, Schrotenthal a konečně do Retzy do kláštera otců Dominikánů a odtud Znojmo a do Hostěradic na poslední nocleh před návratem do Brna. Poutníci cestují přes Dunaj lodí, jinak povozy.

---

13. den je v místě noclehu mše v 6 hodin ráno, pokud je neděle jde se na slavnostní mši do Pravlova a odtud se odchází do Brna. Jde se tak, aby byl příchod na 16 hodinu. Hlavní slavnost je připravena z kláštera Milosrdných bratří, odkud odchází slavnostní procesí vstříc vracejícím se poutníkům, kdy jsou slavnostně uvedeni do kostela a mší svatou je jich pouť zakončena.

Poutníci ušli za 7 dní 322 km. Je nutno podotknout, že šli nalahko, jen s krajícem chleba, pili ze studánek, místní lidé je na cestě obdarovávali jídlem a poutníci jim za to opláceli modlitbami. Cesta to musela být nesmírně náročná, nejistá a strastiplná. Ti, kdo tuto pouť dokončili se stávali váženými občany nejen ve farním společenství, ale těšili se velké úctě i u ostatních spoluobčanů. Tradice poutí do Mariazell byla ukončena odsunem německého obyvatelstva a stala se na dlouhou dobu zapomenutou tradicí.

(Kateřina Novohradská)

Světce

Sv. Vincenc z Pauly (1581-1660)

Tento francouzský světec bývá nejčastěji spojován s charitativní činností, které zasvětil celý svůj život. Narodil se v Gaskoňsku v podhůří Pyrenejí a jeho otec jej od dětství vedl k tomu, že se jednou stane knězem. V mládí studoval u františkánů a po ukončení studia teologie v Toulouse přijal roku 1600 kněžské svěcení. Nedlouho poté, při cestě lodí z Marseille do Narbonne, bylo přepadeno plavidlo, na němž cestoval, a Vincenc byl odvečen do Tunisu a prodán do otroctví. Navzdory okolnostem si uchoval svoji víru, a ještě více prohloubil lásku k nejchudším.

Po návratu opředeném legendami a ročním pobytem v Římě se usadil v Paříži. Po studiích v Římě se stal kaplanem francouzské královny Markéty z Valois a generálním kaplanem středomořských vězňů a galejníků. Díky

---

tomuto zaměstnání mohl založit a financovat Společnost misionářů u sv. Lazara známou pod názvem lazaristé. Podnětem k tomu mu byly dva prožitky z roku 1617: při návštěvě umírajícího rolníka v městečku Folleville a vzájemném rozhovoru při svátosti smíření si uvědomil, jak je venkovský lid duchovně zanedbaný. V témž roce se setkal s těžce nemocnou rodinou, které pomáhalo mnoho lidí, avšak neorganizovaně. Proto naznal, že pokud má být pomoc účinná, musí být organizovaná.

Posláním nově vzniklé společnosti lazaristů tedy byly lidové misie, duchovní služba při exerciciích a ve vězeních a vzdělávání kandidátů kněžství. Kromě lazaristů vznikla také společnost Dcery křesťanské lásky, které byly povolány sloužit chudým. Vznikla tak nová forma společenství žen, které žijí ve společenství zachovávajícím čistotu chudobu a poslušnost, avšak nikoliv v klauzuře.

Díky působení sv. Vincence a jeho společenství se dostalo důstojnějšího zacházení galejníkům, v jeho nalezincích byly zachráněny životy tisíce dětí, na venkově probíhaly lidové misie. V chudých lidech zkrátka nalézal Boha. Sv. Vincenc zemřel v roce 1660 v Paříži, svatořečil jej papež Klement VII. v roce 1737. Stal se patronem všech katolických charitativních sdružení. Jeho atributem jsou děti, kněz a otroci.

(Petr Koutný)

Úcta Panny Marie

Nad přípravou článku o Mariánské úctě, který na mě po setkání naší redakce připadl, jsem přemýšlela několik dní – především nad tím, jak ho pojmout. Postupně jsem si uvědomila, že uctívání Panny Marie je v nás nepochybně velmi zakořeněné, v podstatě je naší každodenní součástí. U někoho více, u někoho méně. Lišíme se ve vnímání jejího významu, což je samozřejmě určitě dobře a ukazuje pestrost a individualitu každého z nás. Nicméně už jen to, že téměř v každé rodině je někdo pojmenován jménem Marie (nebo i Marian), je jedním z důkazů. Během celého roku slavíme svátky, slavnosti a připomínky Panny Marie, například hned 1.1. oslavou Mariina mateřství. Také modlitby k Panně Marii a modlitba růžence, která se ve své dnešní podobě rozšířila od 15. století především zásluhou

---

dominikánů, jsou pro mnohé běžnou součástí dne či týdne. Dalším bodem je návštěva kostelů a poutních míst, které jsou velmi často spojeny právě s Pannou Marií. Většina z nás navštívila nebo má v plánu navštívit velká poutní místa jako je Medžugorje, Lurdy, Fatima, La Salette nebo Mariazell v Rakousku. Návštěva těchto míst je často velmi silným duchovním zážitkem a téměř přímým setkáním právě s Pannou Marií. Z nejbližší dostupných poutních míst jmenujme např. Vranov u Brna nebo Žarošice. Velmi oblíbené jsou májové pobožnosti, které se objevovali už ve středověku. Šířitelé křesťanství se snažili tímto způsobem převážit vliv pohanských májových slavností římského a germánského původu. Pravý rozmach ve vývoji májových pobožností započal teprve v 17. století. Až na konci 19. století se ustálil do dnešní podoby každodenního slavení po celý měsíc květen, a to vždy denně obvykle navečer před ozdobeným oltářem nebo sochou Panny Marie. Dalším důkazem mariánské „přítomnosti“ jsou mariánské svatyně, které kolují po mnoha farnostech. V naší farnosti svatyněka participující rodiny pravidelně navštěvuje vždy na tři dny v měsíci, a to jako pastorační iniciativa mezinárodního Schönstattského hnutí. Panna Maria se takto vydává na do rodin prostřednictvím putovního obrazu Třikrát podivuhodné Matky a Královny schönstattské. Tato tradice je ve světě již od roku 1950. Existuje také mnoho krásných mariánských písniček, které si už od dětství zpíváme. Ve farnostech či církevních školách fungují kroužky nazvané „Mariánek“, opět s odkazem k Panně Marii. Určitě vás napadají mnohé další příklady, kdy je poselství Panny Marie pevnou součástí našich dnů.

Uctívání Panny Marie je doloženo už v prvopočátcích církve. První doložená zmínka o panenství Marie je z přelomu 1. a 2. století od sv. Ignáce z Antiochie. V průběhu století jí byla věnována další pozornost ve spisech a byly přidávány nové svátky, jako např. Svátek nanebevzetí Panny Marie, který byl v Byzanci zaveden v 7. století zásluhou sv. Řehoře z Toursu. Papež sv. Sergiem I. tuto slavnost přejal a zavedl ji v Římě.

Ženský benediktinský klášter svatého Jiří na Pražském hradě, který fungoval i přes přechodné krize po osm století, byla nejstarší řeholní instituce v Čechách. Mezi dochovanými rukopisy je celkem deset zápisů mešních chorálních částí. V pěti z nich jsou zapsány kompletní mše k

---

Panně Marii. Jde o profesionály, což jsou souhrny textů a zpěvů k procesím, které pocházejí z 1. třetiny 14. století, kdy zde působila abatyše Kunhuta Přemyslovna.

Nejstarší známé dílo, které se věnovalo uctívání Panny Marie, byla kniha přibližně z roku 1712 s názvem „O pravé mariánské úctě“. Knihu napsal francouzský dominikán sv. Ludvík z Montfortu, který se zabýval nezbytností a správnou formou úcty k Marii. Spisu si velice cenil papež sv. Pius X. a mnohokrát ho citoval v encyklice Ad diem illum. Také sv. Jan Pavel II. byl dílem velmi ovlivněn a považoval četbu této knihy za „obrat ve svém životě“. Vychází z ní ve své mariánské encyklice Redemptoris Mater. Papežské motto sv. Jana Pavla II. „totus tuus“ - celý tvůj, pochází z krátké verze zásvětné modlitby sv. Ludvíka.

Stejným tématem se stručněji zabývá další spis sv. Ludvíka Tajemství Mariino. Chápání růžence, naznačené i v Pravé mariánské úctě, světec rozvinul ve spise Tajemství svatého růžence.

Na stránkách Maria.cz je mnoho informací o uctívání Panny Marie a různých pohledech na tento fenomén, údaje o poutních místech či modlitbách. Zaujala mě zde myšlenka Jana Pavla II. z generální audience v roce 1996, týkající se blízkosti Marie a našich každodenních životů, kdy řekl:

Skrze svoji blízkost věcem našeho všedního života nás Marie podporuje v našich zkouškách, dodává nám odvahy v obtížích a stále nás odkazuje k cíli věčné spásy. Tak se stále jasněji zvyrazňuje její mateřská role: jako matka svého syna Ježíše, jako laskavá a pozorná matka každého z nás, kterým ji svěřil Spasitel na kříži, abychom ji jako děti ve víře přijali.

Domnívám se, že je na každém z nás, jak Marii a její význam sám vnímá. Maminka pochází z Brna a jako dítě chodila každoročně na poutě na Vranov se svými rodiči. Dědeček s babičkou se k Panně Marii velmi často modlili, uctívali ji a důvěřovali jí. Babička na sklonku života téměř oslepla. Jednou z proseb v modlitbách mých prarodičů bylo proto přání, aby babička odešla z tohoto světa dříve než dědeček, který se o ni staral a nahrazoval její zrak svou péčí a starostí. Prosby byly vyslyšeny, babička zemřela v pozeňnaném věku, doma, v kruhu rodiny na sklonku roku 2019. Dědeček odešel stejně na začátku letošního roku, téměř přesně dva roky

---

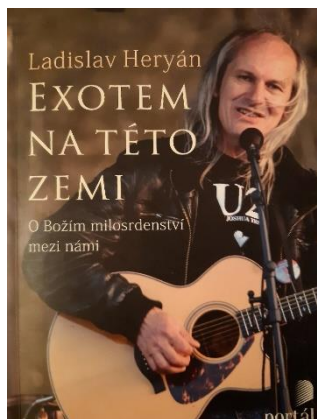
po ní. Věřím, že závěr jejich života se odvíjel podle jejich představ i díky modlitbám a úctě k Panně Marii.

„Tvá přímluva je naším útočištěm.“ (Trapistky)

(Lucie Kaňovská)

Čtenářské okénko

Ladislav Heryán, Exotem na této zemi: o Božím milosrdenství mezi námi, Portál, 2016

Ladislav Heryán SDB je známý salesiánský kněz, biblista, vysokoškolský pedagog a překladatel. Známe také jeho občasně fejetony v Katolickém týdeníku a vidět ho můžeme často i v televizi Noe. Jako salesián se pohybuje mezi lidmi nejrůznějšího sociálního a společenského postavení, vyznání i věku. Velmi často se setkává s lidmi nevěřícími, hledajícími, byl vězeňským kaplanem. Je takovou českou obdobou Guy Gilberta, francouzského kněze, který pracuje s lidmi na okraji společnosti... Knihu, k jejíž četbě bych Vás rád pozval, „o Božím milosrdenství mezi námi“, autor psal v probíhajícímu Roce milosrdenství, jak jej vyhlásil papež František.

Podle jeho vlastních slov se kniha stala „...sondou do duše a života člověka, jehož povolání je podle statistik na společenském žebříčku jedním z nejnižších hodnocených, ba někdy přímo opovrhovaných...“ Zkrátka kněz, který chodí s kytarou, stýká se a baví se s rockery, narkomany, žebráky a bezdomovci, je opravdu takovým exotem pro naprostou většinu lidí. Na příbězích z každodenního života ukazuje, jak se Boží milosrdenství projevuje v životě každého člověka. Jednotlivé kapitoly jsou příběhy konkrétních lidí, do nichž autor vkládá Ježíšova podobenství a slova, na kterých ilustruje, jak aktuální, uzdravující a živé je Boží slovo a Boží milosrdenství i dnes.

„...Ano, jedinou oprávněnou, protože skutečně biblickou představou o Bohu je ta, že Bůh je Absolutní Milosrdenství. Jestliže budeme žít s touto představou o Bohu, pak budeme zdravými křesťany i duševně zdravými lidmi. Porosteme do krásy, jež nese jméno velkorysost a milosrdenství. Staneme se soucitnými lidmi. Jestliže někoho absolutně přijímáme, pak mu neustále dáváme novou šanci, a to znamená, že v něm a kolem sebe probouzíme život.“ (str. 70)

„ ...Sejeme-li smrt, sklízíme smrt. Jsme-li krutí, je to zřejmě proto, že i náš Bůh je krutý. Můj Bůh je však Bohem života. Já, kdybych měl studnu, bych z ní nabídl vodu komukoli. Jestliže by Bůh Starého zákona byl krutý, nebyl by ho Ježíš nazval svým i naším Otcem...“ (str.40)

Vzhledem k úspěchu knihy brzy následovala další, podobná a přesto jiná, ale plná hlubokých myšlenek –o Boží velkorysosti mezi námi...

Stopařem na této zemi: o Boží velkorysosti mezi námi, Portál, 2017

„...Ježíš je stopařem na této zemi. Stopař je chudý, nemá na auto, a proto musí prosit o svezení. Jestliže budeme velkorysí a vezmeme jej kousek s sebou, jako to udělali učedníci na cestě do Emauz, kteří neznámého cizince dokonce pozvali k sobě na noc domů, třeba zakusíme, že naše srdce znovu hoří...“

A proč vznikla ještě jedna kniha „o Boží přítomnosti mezi námi“ ? Podle slov nakladatele **„...Je to dobré doplnění akordu. Dá se tedy shrnout, že by kniha byla o nepochopení křesťanské zvěsti, o míjení se s Ježíšem, o překrucování jeho radostného poselství, o překážkách, které si lidé, a i mnozí křesťané, kladou mezi sebe a Boha, o zaslepeném hledání něčeho, co je neustále hned vedle nás...“**

Sami na této zemi?: o Boží přítomnosti mezi námi, Portál, 2019.

(Pavel Kořenek)

Pro děti:

TAJEMSTVÍ BIBLE (soutěžní seriál pro děti, díl 2.)

V minulém dílu našeho seriálu Vám v tajence vyšlo slovo „**hebrejšтина**“. To je pojmenování jazyka, tak jako náš jazyk se jmenuje čeština. Hebrejsky mluvili a psali **Židé**, národ, v němž vznikla Bible. Bible se utvářela mnoho a mnoho let a to tak, že si její příběhy lidé vyprávěli a až časem se někdo pustil do sepisování. Většina autorů jsou anonymy neboli neznáme jejich jména.

Jak to vlastně vypadalo, když třeba Ježíš předčítal v synagoze (židovském kostele) z Bible? Podobně jako když čtou lidé z farnosti při mši nebo otec Mariusz, když čte evangelium? Ani ne. Například tenkrát neměli knihy, ani euroobal, ze kterého by vytáhli list. Četli ze svitků a navíc se hebrejšтина četla z opačné strany, než čteme my. Zprava doleva.

**Bible je nejen
nejdůležitější kniha pro
židy, ale také pro křesťany
a to jsme my.**

Pojďme ji tedy trochu
prozkoumat. A začneme na
začátku.

Přečtěte si první 3 kapitoly z první knihy Bible. Jmenuje se **První Mojžíšova** nebo také **Genesis**. Bude to možná poprvé, co čtete sami z opravdové Bible. Není to lehké čtení, ale zvládnete to kdyžtak s pomocí rodičů.

Bible není vědecká kniha. Neznamená to tedy, že vše v ní musíme brát do puntíku doslovně. Spíše je obrazem. Představte si to na přísloví *Kdo jinému jámu kopá, sám do ní padá*. Také nemluví o člověku s krumpáčem, ale přitom je všem jasné, že je pravdivé.

Po přečtení 3 kapitol odpovězte na následující otázky a odevzdejte je panu faráři ke kontrole a..... třeba zase bude i nějaká odměna.

-
1. Autor této části Genesis několikrát hodnotí, jak se Bohu podařilo jeho dílo – jakým slovem? _____
Souhlasíš, když pomyslíš na úžasnou přírodu, na to, jak všechno funguje?
  2. Všimněte si, jak pisatel píše v textu, co Bůh kolikátý den stvořil. Jenže pořadí dne uvádí až za dnem, ne před ním, jak bychom to udělali my. Kolikátý den tedy Bůh stvořil ovocné stromy?
_____
  3. Podle čeho poznáte, že staří židé, kteří psali tuto knihu, ještě asi neměli ponětí o fungování Země – Slunce?
_____
  4. Jak se jmenovala zahrada, nebo v jaké oblasti se nacházela zahrada, ve které žili Adam a Eva? _____
  5. Co mohli lidé v zahradě jíst?
_____
  6. Jak reagoval Adam na to, když mu Bůh přivedl ženu?
A) aspoň budu mít komu poroučet
B) měl radost, protože do té doby neměl nikoho k sobě
C) litoval, že mu Bůh odoperoval žebro
  7. Koho asi znázorňuje had? _____
  8. Přineslo jablko lidem dobrý pocit, radost? _____
  9. Bůh řekl, že lidé už nemohou žít v zahradě a venku že bude jejich život těžký. Přece jim ale dal jednu naději: Co udělá Evin potomek/Evino símě, a my chápeme, že je řeč o Ježíši, hadovi?
-
-

(Terezie Vařeková)

Slovo papeže Františka

„Naslouchej hlasu stvoření“ je téma a výzva letošního Času pro stvoření. Toto ekumenické období začíná 1. září Světovým dnem modliteb za péči o stvoření a končí 4. října slavností svatého Františka. Je to zvláštní doba pro

---

všechny křesťany, zaměřená na to, aby se společně modlili a pečovali o náš společný domov. Byla původně inspirovaná konstantinopolským ekumenickým patriarchátem a stala se příležitostí k rozvíjení naší „ekologické konverze“, k níž nás vybídl svatý Jan Pavel II., abychom tak odpověděli na „ekologickou katastrofu“, kterou předpověděl svatý Pavel VI. již v roce 1970.

Pokud se naučíme hlasu stvoření naslouchat, zaznamenáme v něm určitý nesoulad. Na jedné straně je to sladká píseň oslavující našeho milovaného Stvořitele, na druhé straně truchlivý výkřik oplakávající špatné zacházení od nás lidí.

Sladká píseň stvoření nás vybízí k praktikování „ekologické spirituality“, která je vnímavá pro Boží přítomnost v přírodním světě. Je to výzva, abychom svou spiritualitu založili na „láskyplném vědomí toho, že nejsme izolováni od ostatních tvorů, ale s ostatními bytostmi vesmíru tvoříme úžasné univerzální společenství“. Zejména pro Kristovy učedníky posiluje takováto zářivá zkušenost vědomí o tom, že „všechno povstalo skrze ně a bez něho nepovstalo nic, co jest“ (Jan 1,3). V tomto Čase pro stvoření se znovu modleme ve velké katedrále stvoření a těšme se z „velkého kosmického chóru“ nesčetných tvorů, kteří zpívají Bohu chválu. Připojme se ke svatému Františkovi z Assisi a zpívejme: „Buď pochválen, můj Pane, se všemi svými tvory“. Připojme se ke zpěvu žalmisty: „Všechno, co dýchá, ať chválí Hospodina!“ (Ž 150,6).

Bohužel, tuto sladkou píseň doprovází truchlivý výkřik. Nebo spíše sbor truchlivých výkřiků. Za prvé, je to sestra matka země, která křičí. Kvůli svévolnosti našich konzumních výstřelků sténá a prosí nás, abychom ji přestali zneužívat a ničit. Pak jsou to různá stvoření, která křičí. Vydání na milost a nemilost „despotickému antropocentrismu“, který je protipólem Kristova ústředního místa v díle stvoření, vymírají nesčetné druhy a navždy přestávají chválit Boha. Ale jsou to také ti nejchudší z nás, kdo křičí. Chudí lidé, kteří jsou vystaveni klimatické krizi, nejvíce trpí dopady sucha, povodní, hurikánů a vln veder, jež jsou stále intenzivnější a častější. Rovněž křičí naši bratři a sestry z domorodých národů. Kvůli dravým ekonomickým zájmům jsou jejich původní území napadána a devastována

---

ze všech stran a vydávají „výkřik, který stoupá k nebi“. A konečně křičí naše děti. Ohroženy krátkozrakým sobectvím s obavami žádají nás dospělé, abychom udělali vše, co je v našich silách, a zabránili kolapsu ekosystémů naší planety nebo ho alespoň omezili.

Když slyšíme tyto truchlivé výkřiky, musíme činit pokání a změnit škodlivý životní styl a způsob života. Evangelijní výzva „Obratťe se, neboť se přiblížilo nebeské království!“ (Mt 3,2), vyzývající k novému vztahu s Bohem, od samého počátku předpokládá také jiný vztah k druhým lidem a ke stvoření. Upadající stav našeho společného domova si zaslouží stejnou pozornost jako jiné globální výzvy, jakými jsou vážné zdravotní krize a válečné konflikty. „Povolání střežit Boží dílo je podstatnou součástí ctnostného života. Nepředstavuje něco volitelného ani nějaký druhotný aspekt křesťanského života“.

Jako věřící lidé cítíme zodpovědnost rovněž za to, abychom svým každodenním chováním jednali v souladu s touto potřebou konverze. Nejde však jen o jednotlivce: „Ekologická konverze nezbytná k vytvoření dynamismu trvalé změny je také komunitní konverzí“. Z tohoto hlediska je také společenství národů vyzýváno k angažovanosti v duchu maximální spolupráce, zejména na zasedáních OSN věnovaných problematice životního prostředí.

Summit o klimatu COP27, který se bude konat v listopadu 2022 v Egyptě, představuje další příležitost, jak společně podpořit účinné naplnění Pařížské dohody. Z tohoto důvodu jsem také nedávno zajistil, aby se Svátý stolec jménem Vatikánského městského státu připojil k Rámcové úmluvě OSN o změně klimatu a k Pařížské dohodě v naději, aby lidstvo 21. století „mohlo vzpomínat, že s velkorysostí převzalo svou obrovskou zodpovědnost“. Dosažení pařížského cíle omezit nárůst teploty na 1,5 °C je poměrně náročné a vyžaduje zodpovědnou spolupráci všech států, které předloží ambicióznější klimatické plány nebo národně stanovené příspěvky, aby co nejrychleji snížily čisté emise skleníkových plynů na nulu. Jde o to, aby vzorce spotřeby a výroby i životní styl „konvertovaly“ směrem, který bude více respektovat stvoření a integrální lidský rozvoj všech současných i budoucích lidí, rozvoj založený na odpovědnosti, obezřetnosti, solidaritě a pozornosti vůči chudým a budoucím generacím.

(...) Prosincový summit COP15 o biologické rozmanitosti, který se bude konat v Kanadě, zase poskytne důležitou příležitost k tomu, aby vlády při dobré vůli přijaly novou mnohostrannou dohodu, jež zastaví ničení ekosystémů a vymírání druhů. Podle starověké moudrosti jubilejních roků je třeba „vzpomínat, vracet se, odpočívat a obnovovat“. Abychom zastavili další rozpad „sítě života“ – biologické rozmanitosti – kterou nám Bůh dal, modlíme se a vyzýváme národy, aby se dohodly na čtyřech klíčových principech: 1. vytvořit jasný etický základ pro transformaci, kterou potřebujeme k záchraně biologické rozmanitosti; 2. bojovat proti ztrátě biologické rozmanitosti, podporovat její zachování a obnovu a udržitelným způsobem uspokojovat potřeby lidí; 3. podporovat globální solidaritu s ohledem na skutečnost, že biologická rozmanitost je celosvětovým společným dobrem, které vyžaduje společné úsilí; 4. zaměřit se na lidi ve zranitelných situacích, včetně těch, kteří jsou nejvíce postiženi úbytkem biologické rozmanitosti, jako jsou domorodé národy, starší lidé a mladí.

Opakuji: „Chci Božím jménem požádat velké těžební, ropné, lesnické, realitní a zemědělsko-potravinářské společnosti, aby přestaly ničit lesy, mokřady a hory, aby přestaly znečišťovat řeky a moře, aby přestaly intoxikovat lidi a potraviny.“

Nelze neuznat existenci „ekologického dluhu“ ekonomicky bohatších zemí, které v posledních dvou stoletích nejvíce znečišťovaly životní prostředí;... Pamatujme na výzvu svatého Pavla, že se máme radovat s radujícími a plakat s plačícími (srov. Řím 12,15); plačme s truchlivým výkřikem stvoření, naslouchejme mu a odpovídejme skutky, abychom se my i budoucí generace mohli stále radovat ze sladké písně o životě a naději pro stvoření.

(www.cirkev.cz)

Časopis je určen pro vnitřní potřeby farnosti. Vydává Římskokatolická farnost Moravany a Želešice. Redakce: Michael Ruschka, Pavel Kořenek, Lucie Kaňovská, Terezie Vařeková, P. Mariusz Sierpniak. Grafická úprava: Michael Ruschka. Příspěvky můžete zasílat na adresu: farni.zpravodaj@email.cz , Telefon: 605883911.
--